

Możliwość wykorzystania Europejskiej Metodyki Pomiaru efektywności środowiskowej do oceny projektów w zakresie eko innowacji

Jarosław Klonowski

Ministerstwo Gospodarki, Departament Innowacji i Przemysłu

1

Po co szukać nowych sposobów oceny projektów w zakresie eko-innowacji?

2

Jednolita Europejska Metodyka Pomiaru Efektywności Środowiskowej.

3

Zalety i ograniczenia zastosowania metodyki w praktyce dla oceny projektów

PLAN PREZENTACJI

EKOINNOWACJE - DECYZJA

Czynniki pozaśrodowiskowe

Finanse

- Potrzeba optymalizacji kosztowej
- Potrzeba zwiększania zysku przedsiębiorstwa
- Rosnące (zazwyczaj) koszty pozyskania surowców
- Rosnące koszty korzystania ze środowiska

Pozycja na rynku

- Silna konkurencja
- Pozycjonowanie marki
- Komunikacja z rynkiem: kontrahenci i konsumenci
- Moda

Czynniki środowiskowe – biznes

Wyczerpywanie się zasobów

- Utrudniony dostęp do niezbędnych surowców
- Pogarszanie się jakości dostępnych zasobów
- Zmniejszanie bezpieczeństwa otrzymania odpowiednich surowców w oczekiwanym czasie

Efekt zewnętrzny

- Zmniejszenie efektywności zapewniania usług ekosystemowych
- Konieczność ochrony wielu elementów środowiska w tym samym czasie

EKOINNOWACJE – MIARA

Czynniki pozaśrodowiskowe

Finanse

- „Wskaźniki o charakterze księgowym”
- Zysk przedsiębiorstwa wyrażony pieniędzmi
- Cena surowców
- Wysokość podatków i opłat środowiskowych

Pozycja na rynku

- Udział w rynku
- Wyniki badań marketingowych
- Wartość marki
- Moda – jak długo nasz produkt jest atrakcyjny?

Czynniki środowiskowe – biznes

Wyczerpywanie się zasobów

- Bezpośredni efekt ekologiczny
- Oszczędność zasobów: wody, energii, kopalin
- Zmniejszenie ilości bezpośrednich emisji

Efekt zewnętrzny

- Zmniejszenie ilości emisji pośrednich
- Możliwość badania wpływu działań we wszystkich etapach cyklu życia produktu, usługi lub organizacji

EKOINNOWACJE – MIARA (2)

Inwestycje końca rury

1. **Prosty** sposób obliczenia efektu ekologicznego
2. Najczęściej analiza zawierająca odniesienie do **wybranych** elementów środowiska
3. Z punktu widzenia jednego projektu – najczęściej **wystarczający sposób oceny**

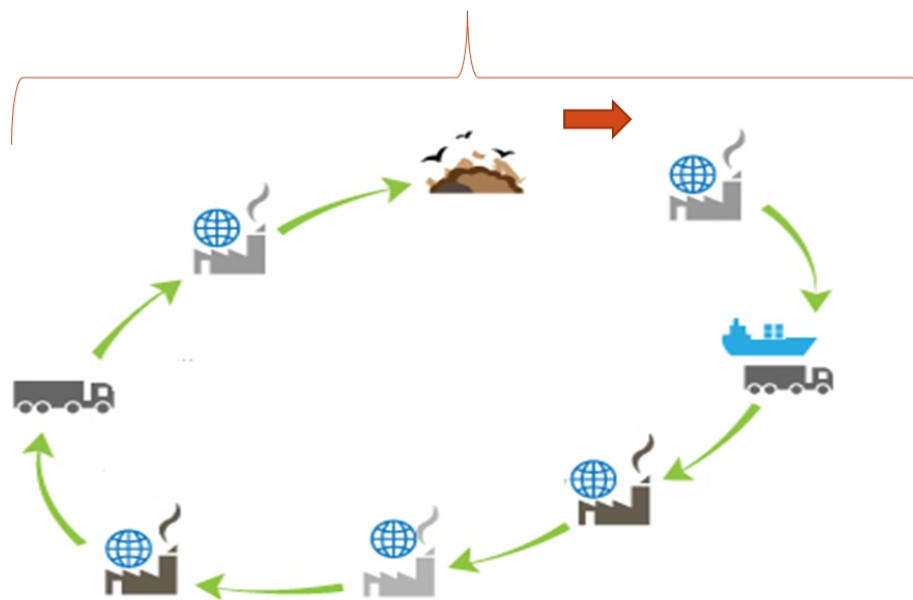
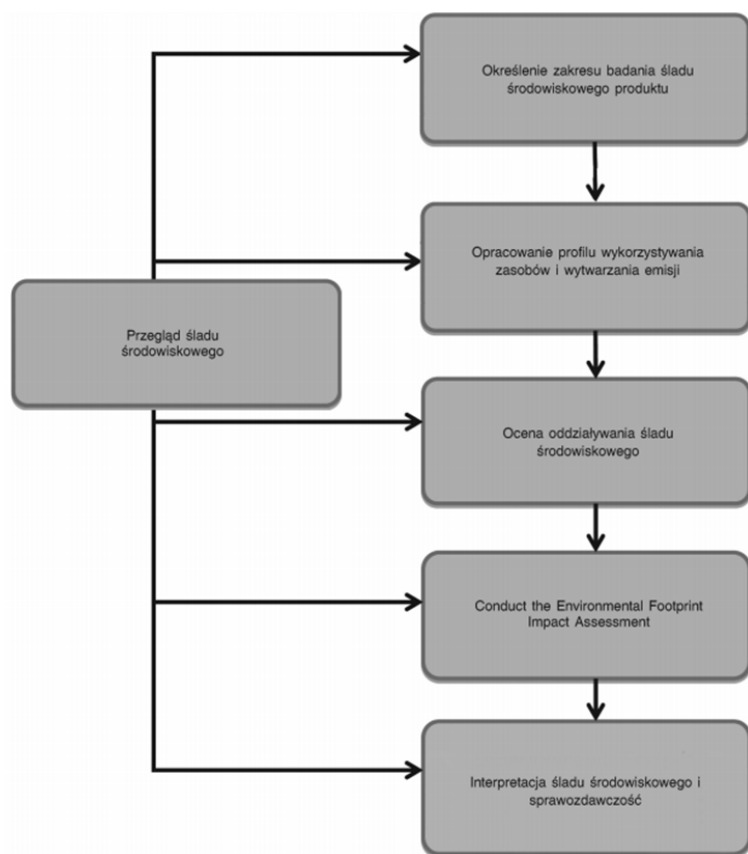
Projekty procesowe

1. **Konieczność analizy** wielu etapów cyklu życia
2. Istotna wiedza o oddziaływaniach **bezpośrednich i pośrednich**
3. Skomplikowane przepływy energii i surowców

METODY OCENY

...zmiany klimatu,
zanieczyszczenie wód,
wyczerpywanie się zasobów,
wpływ na zdrowie człowieka...

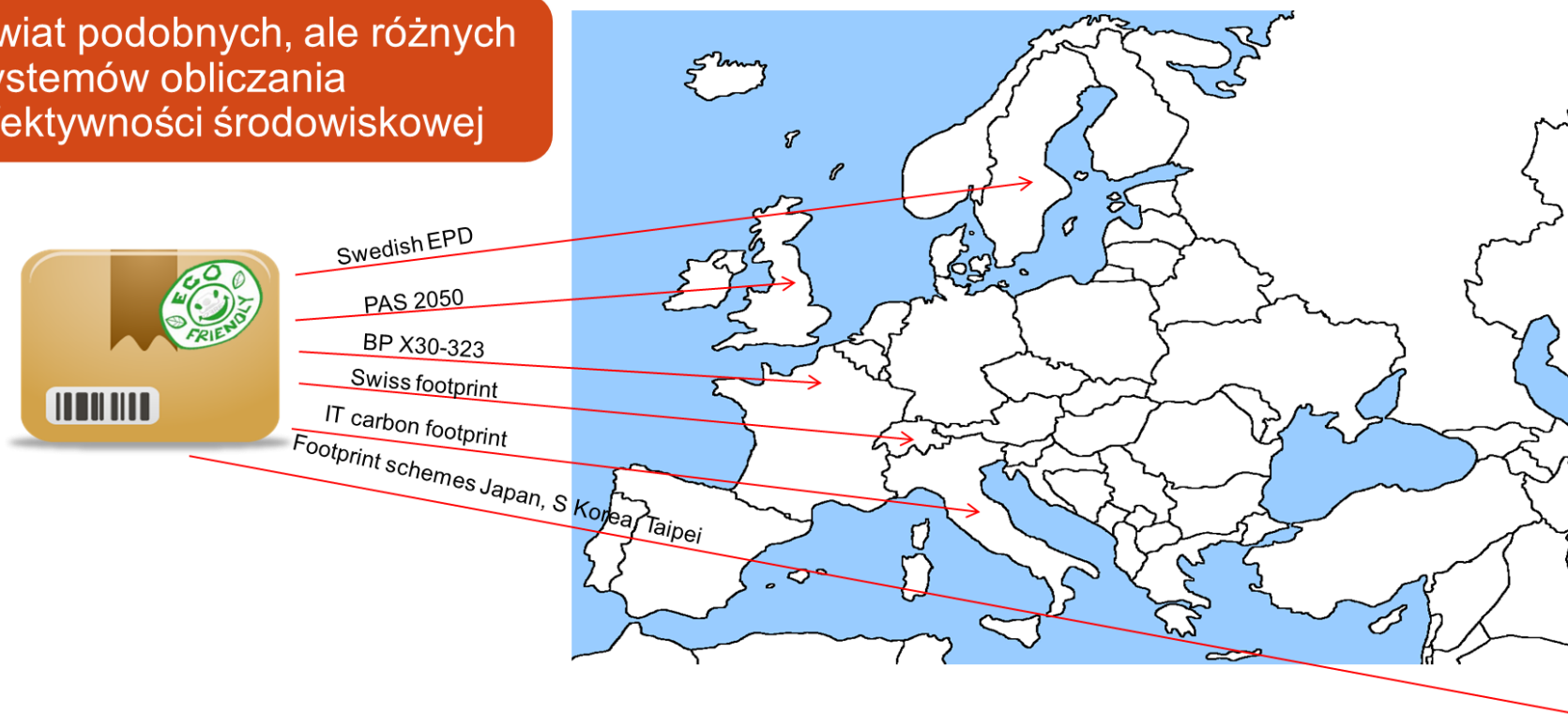

Źródło: KE

2

METODY OCENY (2)

Świat podobnych, ale różnych systemów obliczania efektywności środowiskowej

Źródło: KE

2

METODY OCENY (3)

- Ponad **400** rodzajów oznaczeń środowiskowych na świecie.
- Ponad **80** rodzajów raportowania dotyczących obliczania śladu środowiskowego.
- Czym jest produkt ekologiczny?
- Jak udowodnić, że mój produkt jest produktem ekologicznym?
- W jaki sposób poinformować innych, że mój produkt jest ekologiczny?
- Jak bronić się przed nieuzasadnionymi twierdzeniami konkurencji?
- Czy „zielony” znaczy droższy?

Efekt:

- Wysokie koszty
- Brak zaufania
- Chaos informacyjny

JEDNOLITA METODYKA

PEF

OEF

- Optymalizacja procesów w cyklu życia
- Wspieranie projektowania produktów oraz funkcjonowania organizacji o jak najmniejszym oddziaływaniu na środowisko w cyklu życia
- Przekazywanie informacji o efektywności środowiskowej w cyklu życia produktów lub organizacji
- Wspieranie programów w zakresie twierdzeń dotyczących ekologiczności
- Identyfikacja przypadków znaczącego oddziaływania na środowisko celem ustalania kryteriów dla oznakowania ekologicznego
- Tworzenie instrumentów wsparcia

Plusy

- Możliwość zidentyfikowania najważniejszych przepływów surowców oraz energii w ramach cyklu życia produktu i organizacji
- Możliwość identyfikacji najważniejszych oddziaływań środowiskowych
- Możliwość uniknięcia pozornej poprawy efektywności środowiskowej np. poprzez przenoszenie presji środowiskowej z jednego procesu na drugi
- W określonych przypadkach - możliwość dokonywania porównań pomiędzy efektywnością różnych innowacji

Minusy

- Wciąż trwające prace nad stworzeniem zasad dla poszczególnych kategorii produktów i organizacji
- Ograniczenie możliwości wykonania analizy do wybranych produktów
- Obecnie - wysokie koszty przeprowadzenia analiz oraz ich czasochłonność
- Problemy z znalezieniem wykwalifikowanej kadry zdolnej do wykonania badania
- Brak systemu weryfikacji
- Trudności metodologiczne
- Utrata elastyczności

SZANSE I ZAGROŻENIA

Zgodnie z planami, wykonanie standardowej analizy całego cyklu życia przy pomocy dedykowanego oprogramowania nie powinno w większości przypadków przekraczać kosztu 1500 €

WIĘCEJ INFORMACJI

- Strona internetowa Komisji Europejskiej
http://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/product_footprint.htm
- 2013/179/UE: Zalecenie Komisji z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie stosowania wspólnych metod pomiaru efektywności środowiskowej w cyklu życia produktów i organizacji oraz informowania o niej Tekst mający znaczenie dla EOG
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32013H0179>